

**Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga**

(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

Broj: 09-113/26-405/10

Podgorica, 30. mart 2026. godine

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI**

Nacrt zakona o socijalnoj ekonomiji

(naziv nacrt zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

**Vrijeme trajanja javne rasprave:** 20 dana od objavljivanja javnog poziva, odnosno od 6. do 26. februara 2026. godine, uz dodatne konsultacije u trajanju od deset dana od 5. do 15. marta 2026. godine.

**Način sprovođenja javne rasprave i dodatnih konsultacija (održavanje okruglih stolova, tribina i prezentacija, sa navedenim mjestom i datumom održavanja; dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, sa navedenim načinom i rokom dostavljanja):** Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga uputilo je javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos u razmatranju Nacrta zakona o socijalnoj ekonomiji. Primjedbe, prijedlozi i sugestije mogle su se dostavljati putem pošte Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, na adresu Rimski trg 26, 81000 Podgorica i elektronskim putem na mejl adresu [biljana.vucetic@mrzs.gov.me](mailto:biljana.vucetic@mrzs.gov.me) i to na Obrascu 4: „Primjedbe, predlozi i sugestije“, koji je sastavni dio Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, do isteka roka za sprovođenje javne rasprave, zaključno s 26. februarom 2026. godine. U okviru javne rasprave održan je okrugli sto, dana 23. februara 2026. godine od 13.00 do 13.40 časova, u prostorijama UN Eko zgrade (Bulevar Stanka Dragojevića, bb, Podgorica, sala Blueroom).

Imajući u vidu prirodu pitanja i sugestija dobijenih u toku javne rasprave, Ministarstvo je procijenilo da bi bilo korisno organizovati i dodatne konsultacije, kako bi se omogućilo da i drugi zainteresovani subjekti daju svoje primjedbe, prijedloge i sugestije, pa su dodatne konsultacije organizovane u periodu od 5. do 15. marta 2026. godine.

**Ovlašćeni predstavnici Ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:**

- **Anđela Nedović**, državna sekretarka Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga,
- **Anđela Bašović**, državna sekretarka Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga,
- **Biljana Vučetić**, v. d. generalne direktorice Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom i predsjednica Radne grupe za izradu Nacrta zakona o socijalnoj ekonomiji,
- **Snežana Ivanović**, načelnica Direkcije za volonterizam i saradnju s civilnim sektorom,
- **Mersiha Hasanbegović**, samostalna savjetnica u Direkciji za volonterizam i saradnju s civilnim sektorom i sekretarka Radne grupe za izradu Nacrta zakona o socijalnoj ekonomiji

## **Podaci o broju i strukturi učesnika u javnoj raspravi:**

Tokom trajanja javne rasprave primjedbe, predloge i sugestije u pisanoj formi, u skladu s članom 17 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 41/18), na propisanom obrascu i u predviđenom roku, a kako je i navedeno u tekstu Javnog poziva i Programu javne rasprave od 6. februara 2026. godine, dostavili su:

- **Crveni krst Crne Gore**, dana 18. februara 2026. godine, dostavljanjem dopisa,
- **NVO „Centar za razvoj nevladinih organizacija“**, dana 26. februara 2026. godine, dostavljanjem dopisa putem mejla i
- **NVO „Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore UMHCg“**, dana 26. februara 2026. godine, dostavljanjem dopisa putem mejla.

Na okruglom stolu, predloge i sugestije u usmenoj formi, dali su:

- **Boris Nedović**, predstavnik NVO Centar sjevera,
- **Đorđo Borović**, predstavnik Unije poslodavaca Crne Gore,
- **Nina Krgović**, predstavnica Međunarodne organizacije rada (ILO),
- **Anđela Bašović**, državna sekretarka Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga.

Tokom trajanja dodatnih konsultacija, primjedbe, predloge i sugestije dostavili su NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“ dana 13. marta 2026. godine, dostavljanjem dopisa putem mejla.

**Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:**

Komentare i predloge pisanim putem na Nacrta zakona o socijalnoj ekonomiji **dostavila je sljedeća zainteresovana javnost:**

- **Crveni krst Crne Gore:**

### **Primjedba/predlog/sugestija 1:**

U članu 6, poslije stava 2, dodati novi stav koji glasi:

„Izuzetno od odredbe stava 2 ovog člana, status subjekta socijalne ekonomije mogu steći pravna lica iz stava 1 ovog člana koje osniva Crveni krst Crne Gore, odnosno opštinske organizacije Crvenog krsta Crne Gore, u skladu sa ovim Zakonom.“

### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:**

Crvenom krstu Crne Gore su Zakonom o Crvenom krstu Crne Gore ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 028/06, "Službeni list Crne Gore", br. 073/10, 040/11), povjereni određeni poslovi od javnog interesa (čl. 9 i 10), za čije vršenje se obezbjeđuju sredstva u budžetu Crne Gore i budžetu lokalne samouprave. Međutim, kako sredstva predviđena budžetom vrlo često nisu dovoljna, ovi poslovi se dodatno finansiraju iz projekata, donacija i drugih izvora koje obezbjeđuje Crveni krst

Crne Gore. Dalje, Crveni krst Crne Gore obavlja i niz drugih programa (čl. 11), koji se finansiraju isključivo od sredstava koja obezbjeđuje Crveni krst. Imajući u vidu naprijed iznijeto, kao i činjenicu da je Crveni krst prije svega humanitarna, neprofitna i najstarija organizacija civilnog društva na ovim prostorima, smatramo da je potrebno nedvosmisleno definisati pravo Crvenog krsta da osnuje pravno lice sa statusom subjekta socijalne ekonomije, kako bi se spriječila eventualna pogrešna tumačenja stava 2 člana 6 ovog Zakona, te njegove restriktivne odredbe primijenile na Crveni krst, a činjenica da se pojedini poslovi koje obavlja finansiraju iz budžeta.

U korelaciji sa prednjim stoji činjenica da je unutar sistema državne uprave zastupljena duboko pogrešna percepcija u pogledu pravnog statusa Crvenog krsta Crne Gore. Pa se tako Crveni krst Crne Gore poistovjećuje sa državnim organima i/ili organizacijama i/ili organizacijom čiji je osnivač Država Crna Gora što je u potpunosti netačno i nerazumljivo znajući da je javno prepoznata uloga i pravni status Crvenog krsta kao humanitarne, neprofitne organizacije civilnog društva. Zbog svega navedenog, smatramo da je neophodno da se pravna lica čiji je osnivač Crveni krst Crne Gore, u kontekstu odredbi predmetnog Zakona i pod uslovom da ispunjavaju ostale zakonom propisane uslove, mogu steći status subjekta socijalne ekonomije, a u kontekstu prethodno navedenog kao realan razlog za ovakvo predloženo tumačenje.

Upravo zbog toga podnosimo ovaj predlog, cijeneći da je dosadašnja praksa pokazala da je jedini djelotvoran način otklanjanja pogrešnog tumačenja u vezi sa karakterom naše organizacije precizno i izričito normativno razgraničenje u odnosu na državnu upravu i subjekte pod njihovom kontrolom.

Nadalje, naročito je korisno navesti i primjere iz prakse evropskih zemalja u kojima se nacionalna društva Crvenog krsta angažuju u aktivnostima socijalne ekonomije kroz privredne, komercijalne subjekte, pa tako: Crveni krst Danske vodi second-hand/reciklažne prodavnice i „reuse“ projekte (prikupljanje, prodaja, ekologija) koji su karakteristični primjeri socijalnih biznisa u okviru socijalne ekonomije, Luksemburški Crveni krst pokreće „socijalne supermarket“ („social supermarkets“) gdje ljudi sa niskim primanjima mogu da kupe hranu i potrepštine po drastično nižim cijenama, Texaid je komercijalna kompanija za prikupljanje, sortiranje i reciklažu polovnih tekstila koja funkcioniše kao poslovni subjekt i spada u socijalno-ekološki biznis, a dio vlasništva/partnerstva uključuje i Švajcarski Crveni krst, Francuski Crveni krst kroz program „LogisCité“ pomažu domaćinstvima da rješavaju pitanja energetskog siromaštva kroz usluge, itd.

S obzirom da se Crveni krst najvećim dijelom finansira iz sopstvenih projekata, donacija, prihoda od imovine i slično, te da se zbog geopolitičke nestabilnosti i promjena u globalnim donatorskim prioritetima suočava sa sve većim izazovima u pogledu finansiranja, od ključnog značaja je da restriktivnim tumačenjem odredbi Zakona ne bude diskriminisan u odnosu na ostale neprofitne organizacije, te da se omogući isti status koji u ovom pogledu ima i u ostalim evropskim državama, što će se postići na predloženi način.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog Crvenog krsta Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti treba prihvatiti, uz neophodne korekcije, tako da odredba koja se dodaje u član 6 Nacrta zakona, poslije stava 2, glasi:

„Izuzetno od stava 2 ovog člana, status subjekta socijalne ekonomije mogu steći pravna lica iz stava 1 ovog člana čiji je osnivač Crveni krst Crne Gore, odnosno organizacija Crvenog krsta Crne Gore na nivou opštine, Glavnog grada i Prijestonice.“

Ovim se na adekvatan način prepoznaje *sui generis* status Crvenog krsta Crne Gore u pravnom sistemu, pri čemu se zadržava inicijalno predloženo rješenje da se kao subjekti socijalne ekonomije mogu javiti nevladine organizacije, društva sa ograničenom odgovornošću, zaštitne radionice i kooperative (koji treba da ispunjavaju ostale uslove propisane ovim zakonom), s tim što osnivač ovih pravnih lica može biti Crveni krst Crne Gore ili njegove opštinske organizacije, u skladu sa zakonom.

- **NVO Centar za razvoj nevladinih organizacija CRNVO:**

**Primjedba/predlog/sugestija 1:**

Da se u članu 7 briše ili izmjeni tačka 7.

**Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:**

Naime, član 7 između ostalog predviđa obavezu da: u slučaju prestanka pravnog lica, njihova imovina, nakon izmirenja obaveza, bude prenesena na drugi subjekat socijalne ekonomije, pri čemu je zabranjeno raspolaganje imovinom u ličnu korist osnivača, rukovodilaca ili s njima povezanih lica.

Uz pretpostavku da je cilj ovakvog rješenja očuvanje društvene misije i sprečavanje zloupotrebe javnih resursa, predložena norma u postojećem zakonodavnom kontekstu izaziva ozbiljna pitanja proporcionalnosti, pravne sigurnosti i usklađenosti sa evropskim pristupom razvoju socijalne ekonomije. Ovako definisana norma stvara značajnu nesrazmjernu između ograničenja i potencijanih garantovanih prava. Naime, nacrt zakona uvodi tzv. „asset lock“ model, koji predstavlja jedno od najstrožih ograničenja imovinskih prava osnivača, a istovremeno ne uspostavlja jasna i pravno izvjesna prava na finansijske ili fiskalne benefite.

Član 6, u stavu 3 kojim se uređuje podrška predviđa samo mogućnost da subjekt socijalne ekonomije ostvaruje prava na mjere podrške i podsticaje „u skladu s posebnim zakonima i politikom koju utvrđuje Vlada Crne Gore“. Takva formulacija: ne garantuje poreske olakšice, subvencije, ili prioritet u javnim nabavkama (što u uporednoj praksi predstavlja najčešći vid podrške) ili bilo koju drugu privilegiju socijalnim preduzećima.

Uvođenje trajnog ograničenja raspolaganja imovinom bez jasno definisane protivvrijednosti može biti ocijenjeno kao nesrazmjerno zadiranje u prava osnivača, posebno u situacijama kada subjekt socijalne ekonomije nije imao dostupna ili nije koristio javna sredstva.

Predložena odredba ima potencijalno značajne negativne efekte na razvoj sektora jer preduzetnici koji ulažu sopstveni kapital preuzimaju puni poslovni rizik, dok im zakon uskraćuje mogućnost raspolaganja preostalim imovinom čak i kada nisu ostvarili ličnu korist niti koristili državne podsticaje.

Predloženo rješenje može uticati i na demotivaciju društveno odgovornih preduzetnika jer lica koja žele poslovati po principima socijalne ekonomije, ali bez oslanjanja na javna sredstva, se stavljaju u nepovoljniji položaj u odnosu na klasične privredne subjekte.

Evropske javne politike u oblasti socijalne ekonomije promovišu zaštitu društvene svrhe, ali istovremeno naglašavaju potrebu proporcionalnosti i podsticanja ulaganja. U sistemima gdje postoji ograničenje raspolaganja imovinom, ono je najčešće povezano sa: jasno definisanim poreskim beneficijama, stabilnim finansijskim instrumentima podrške i povlašćenim pristupom javnim ugovorima. U odsustvu takvih garancija, strogi asset-lock može imati suprotan efekat od željenog – smanjenje broja tržišno orijentisanih socijalnih preduzeća.

Predložena norma može dovesti do pravne nesigurnosti jer:

- uvodi trajno ograničenje vlasničkih prava,
- ne pravi razliku između subjekata koji su koristili javna sredstva i onih koji nisu,
- ne predviđa mogućnost povrata inicijalnog uloženog kapitala.

U evropskoj pravnoj praksi, ograničenja ove vrste opravdavaju se javnim interesom samo kada postoji jasna veza između javne podrške i obaveze prenosa imovine.

Zbog svega naprijed navedenog, radi postizanja ravnoteže između zaštite društvene misije i podsticanja ulaganja u socijalnu ekonomiju, preporučuje se razmotriti sljedeća rješenja:

1. vezivanje obaveznog prenosa imovine za slučajeve kada je subjekt koristio subvencije, poreske olakšice ili druge javne benefite;
2. omogućavanje povrata inicijalnog uloženog kapitala osnivaču;
3. uvođenje proporcionalnog modela raspodjele preostale imovine, uz očuvanje društvene svrhe.

U sadašnjem obliku, odredba može imati odvrćajući efekat na preduzetnike koji su spremni ulagati sopstveni kapital i poslovati po principima socijalne ekonomije. Umjesto podsticanja razvoja sektora, postoji rizik da će potencijalni osnivači birati druge pravne forme koje ne nose trajna ograničenja raspolaganja imovinom. Normativno rješenje bi trebalo dodatno uskladiti sa principima proporcionalnosti, pravne sigurnosti i evropskim pristupom razvoju socijalne ekonomije, kako bi zakon istovremeno štitio javni interes i podsticao održive društvene inicijative

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Centra za razvoj nevladinih organizacija, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti treba djelimično prihvatiti u smislu da se pitanje prenosa imovine na drugi subjekat socijalne ekonomije uvede kao obaveza, ali da se veže samo za ona pravna lica koja su kao subjekti socijalne ekonomije ostvarila podršku i podsticaje. S tim u vezi, izvršiće se neophodne korekcije teksta Nacrta zakona, i to:

- iz člana 7 stav 1 briše se tačka 7;
- iz člana 8 stav 1 briše se tačka 5 (jer je ista bila vezana za član 7 stav 1 tačka 7);
- na kraju člana 14 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Ako status subjekta socijalne ekonomije prestaje zbog prestanka pravnog lica u skladu sa zakonom, a to pravno lice je po osnovu statusa ostvarilo mjere podrške i podsticaje, to pravno lice mora donijeti odluku o prenosu imovine, nakon izmirenja obaveza u skladu sa zakonom, na

drugog subjekta socijalne ekonomije u Crnoj Gori, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Odluka iz stava 6 ovog člana dostavlja se Ministarstvu u roku od sedam dana od dana donošenja.“

Ovakvim rješenjem želi se ukazati na ključni princip socijalne ekonomije, a to je primat kolektivnog i opšteg interesa nad pojedinačnim, koji u konačnom treba da rezultira da se stečena imovina i ostvareni prihodi reinvestiraju u iste svrhe, odnosno da se socijalna ekonomija razvija u kontinuitetu. Rješenje kojim se subjekti socijalne ekonomije uslovljavaju da svoju imovinu, u slučaju prestanka, prenesu drugim subjektima socijalne ekonomije prepoznato je u više pravnih sistema država članica Evropske unije i kao takvo treba da bude prepoznato i u našem pravnom sistemu.

#### • **NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore UMHCG:**

##### **Primjedba / Predlog / Sugestija 1:**

U članu 2, odnosno članu 6 neophodno je dodati i preduzetnike kao subjekte socijalne ekonomije.

Nacrt obuhvata pravna lica kao isključive subjekte socijalne ekonomije, što eliminiše preduzetnike da budu subjekti socijalne ekonomije.

##### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:**

Navedena sugestija daje se imajući u vidu da primjeri iz Francuske, Italije i Španije upućuju da preduzetnici mogu biti relevantan subjekt socijalne ekonomije, jer društveni karakter djelatnosti i način upravljanja imaju prednost nad samom pravnom formom, čime se podstiču lokalne inicijative, samozapošljavanje i održiva rješenja za društvene potrebe.

Uključivanjem preduzetnika proširuje se baza aktera socijalne ekonomije, podstiče inovativnost i finansijska održivost, te se stvara most između tržišne efikasnosti i društvene odgovornosti, što dugoročno jača ekonomsku otpornost i socijalnu koheziju društva.

##### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što smatramo da preduzetnik, kao oblik obavljanja privredne djelatnosti, ne može biti subjekt socijalne ekonomije jer po svom obliku, a naročito po načinu na koji odgovara za obaveze preuzete u poslovanju, ne može da odgovara zahtjevima ovog zakona. Neuklapanje preduzetnika u predloženi koncept je naročito vidljivo u odnosu na demokratsko upravljanje i način donošenja odluka, što su, između ostalih, ključni principi socijalne ekonomije. Podsjećamo da preduzetnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom za obaveze preuzete u obavljanju privredne djelatnosti, tako da bi se, ako bi i njemu bila data mogućnost da dobije status subjekta socijalne ekonomije, dovela u pitanje opravdanost vezivanja cjelokupne njegove imovine za ostvarivanje opšteg, odnosno kolektivnog interesa, na čemu socijalna ekonomija počiva.

**Primjedba / Predlog / Sugestija 2:**

Član 5 obuhvata tek nekoliko objašnjenja termina koja se koriste u ovom Nacrtu zakona, izostavljajući najveći dio termina koji treba biti dio ovog člana, pa iste treba uključiti u daljoj verziji.

**Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:**

Ovakav pristup može dovesti do pravne nejasnoće, različitog tumačenja i neujednačene primjene zakona u praksi, naročito kada je riječ o složenim institutima i specifičnim kategorijama subjekata.

Definicije predstavljaju osnov za pravilno razumijevanje normi, određivanje prava i obaveza, kao i za osiguranje pravne sigurnosti i transparentnosti. Izostavljanje većeg broja termina iz člana koji ima funkciju pojmovnog razjašnjenja umanjuje preciznost propisa i može otežati njegovu primjenu, zbog čega je potrebno proširiti ovaj član i sistematično obuhvatiti sve relevantne pojmove koji se koriste u zakonu.

**ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što se daje značenje samo onih izraza koji nijesu opštepoznati, mogu imati više od jednog značenja ili čije je značenje potrebno definisati samo u kontekstu ovog zakona, što je i učinjeno. Pojmovi koji se koriste u Nacrtu zakona, a koji nijesu obuhvaćeni članom 5 Nacrta zakona, su pojmovi definisani važećim propisima Crne Gore i mogu se tumačiti samo u smislu tih propisa.

**Primjedba / Predlog / Sugestija 3:**

Članom 6 neophodno je precizirati konkretne mjere podrške i podsticaje za subjekte socijalne ekonomije, uz ostavljanje prostora i za ostale, odnosno mogućnost razvoja mjera i podsticanja na osnovu potreba iz prakse.

**Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:**

Članom 6 se navodi da pravno lice kojem je dodijeljen status subjekta socijalne ekonomije ostvaruje prava na odgovarajuće mjere podrške i podsticaje, bez njihovog navođenja.

Radi jasnije i dosljednije primjene zakona, neophodno je precizirati koje konkretne (osnovne i obavezne) mjere podrške i podsticaje zakon omogućava, kako bi se olakšalo usaglašavanje sa drugim zakonskim tekstovima i pravilnicima koji uređuju finansijsku, institucionalnu i administrativnu podršku ovim subjektima, uz ostavljanje prostora i za druge mjere za kojima se pokaže opravdana potreba u praksi.

**ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, jer intencija ovog zakona nije da se njime propišu konkretne mjere podrške i podsticaji već da se kreira okvir za adekvatno planiranje, uvođenje i razvoj istih. Naime, Nacrtom zakona je predviđeno osnivanje Savjeta za socijalnu ekonomiju čiji će zadatak, pored ostalog, biti da učestvuje u pripremi i izradi propisa i utvrđivanju politika u oblasti socijalne ekonomije, čime se naglašava opredjeljenje da se

kroz inkluzivan pristup (a to je učešće svih zainteresovanih aktera) osmisle politike koje će dalje usmjeravati razvoj ovog sektora i, posljedično, usloviti razradu rješenja posebnih zakona kojima se uvode mjere podrške i podsticaji.

#### **Primjedba / Predlog / Sugestija 4:**

Prema trenutnom tekstu, status subjekta socijalne ekonomije može steći samo pravno lice koje ne ispunjava uslove pristupačnosti, što nije u skladu s obavezama države prema Konvenciji UN o pravima osoba s invaliditetom, pa je isto potrebno definisati kao obavezu i minimalni standard.

#### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:**

Ova dopuna je od izuzetne važnosti kako bi se spriječila situacija u kojoj subjekt koji promoviše inkluziju i prava marginalizovanih grupa, uključujući osobe s invaliditetom, bude fizički ili komunikaciono nepristupačan, čime bi se obesmisllila njegova društvena misija.

Neophodno je navesti da se status subjekta socijalne ekonomije može steći ukoliko:

- obezbjeđuje pristupačnost svojih objekata, usluga, informacija i komunikacija za osobe s invaliditetom u skladu sa propisima iz oblasti usluga i izgradnje objekata, ili
- ima izrađen i primjenjiv plan postizanja pune pristupačnosti u razumnom roku.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što su uslovi koji se odnose na obezbjeđivanje pristupačnosti objekata, usluga i sl. licima sa invaliditetom (ali i drugim kategorijama lica koja nijesu lica sa invaliditetom, kao što su djeca i mladi) predmet uređivanja više posebnih zakona (npr. Zakon o izgradnji objekata, Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom, Zakon o elektronskim komunikacijama) i isti ne mogu biti predmet uređivanja ovog zakona. Svi subjekti na koje se ti posebni zakoni odnose dužni su da ispune uslove propisane tim zakonima i odgovaraju za neispunjenje istih u skladu sa tim zakonima. Između ostalog, tu spadaju i ova pravna lica kojima, u skladu sa Nacrtom zakona, može biti dodijeljen status subjekta socijalne ekonomije.

#### **Primjedba / Predlog / Sugestija 5:**

Trenutni sastav Savjeta propisan u članu 16 ne uključuje predstavnike nevladinih organizacija koje se bave zaštitom i unapređenjem prava marginalizovanih grupa, što može dovesti do nedovoljnog uvažavanja specifičnih potreba tih zajednica prilikom donošenja odluka.

Navođenje da, pored lica iz stava 2 ovog člana, za članove Savjeta mogu biti imenovani i predstavnici drugih organa, organizacija ili ustanova koji vrše poslove od značaja za socijalnu ekonomiju, nije prihvatljivo, jer se time ne garantuje kontinuitet uvažavanja predstavnika organizacija marginalizovanih grupa.

#### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5:**

Imajući u vidu značaj i uticaj ovog zakonskog teksta za marginalizovane grupe, kao i praksu u Evropskoj uniji gdje se uključivanje civilnog društva u savjetodavna tijela smatra standardom

dobre prakse, neophodno je da u Savjetu bude uključen najmanje jedan predstavnik NVO koje se bavi pravima marginalizovanih grupa.

Posebno je važno osigurati prisustvo najmanje jednog predstavnika reprezentativnih organizacija osoba s invaliditetom, kako bi se odluke Savjeta reflektovale stvarne potrebe i prava osoba s invaliditetom i drugih ranjivih grupa, čime se jača inkluzivnost, legitimnost i društvena odgovornost procesa donošenja odluka.

## **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti treba prihvatiti, što će se učiniti kroz adekvatne izmjene u članu 16 Nacrta zakona. Ovom prilikom ističemo da, imajući u vidu da je u toku javne rasprave pristiglo nekoliko komentara koji se tiču sastava Savjeta, izmjene člana 16 Nacrta zakona ticaće se toga da se, pored predstavnika nevladinih organizacija, u sastav Savjeta uključe i svi predstavnici socijalnih partnera.

### **Primjedba / Predlog / Sugestija 6:**

Član 13 predviđa obavezu subjekata socijalne ekonomije da pripreme izvještaj o društvenom uticaju, ali ne propisuje obavezne indikatore inkluzije odnosno kriterijume o društvenom uticaju, već se navodi da sadržaj izvještaja propisuje Ministarstvo.

### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:**

Takav pristup stvara rizik da inkluzija ostane formalna, bez stvarnog efekta na marginalizovane grupe.

Zbog toga je neophodno da zakon eksplicitno definiše jasne i mjerljive kriterijume, posebno u odnosu na osobe s invaliditetom i druge marginalizovane grupe. Uvođenjem ovih kriterijuma, izvještaj o društvenom uticaju postaje alat za stvarnu inkluziju, omogućava praćenje napretka i povećava transparentnost i odgovornost subjekata socijalne ekonomije.

## **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što rješenje Nacrta zakona prema kojem će sadržaj izvještaja o društvenom uticaju subjekata socijalne ekonomije propisati Ministarstvo ne znači bilo kakvu arbitrarnost u uređivanju sadržaja tog izvještaja, već je intencija da se Ministarstvo, u procesu izrade i donošenja podzakonskog akta, vodi relevantnom praksom uspostavljenom na međunarodnom nivou, naročito u sistemima koji već duži vremenski period razvijaju sektor socijalne ekonomije. Naime, Ministarstvo je, kroz odgovarajuće projekte, obezbijedilo sredstva za izradu metodologije za izvještavanje o društvenom uticaju, koja će poslužiti kao osnov za podzakonski akt. Dodatno, Ministarstvo će pripremiti posebne smjernice za subjekte socijalne ekonomije koje će se koristiti u pripremi izvještaja o društvenom uticaju, sa posebnim fokusom na to kako se dokazuje da je društveni uticaj zaista i ostvaren, a to podrazumijeva da je zaista postignut određeni rezultat i željeni efekat (bilo da se odnosi na lica sa invaliditetom, teže zapošljiva lica, lica iz marginalizovanih grupa itd.).

**Primjedba / Predlog / Sugestija 7:**

Set uslova na osnovu kojih Ministarstvo oduzima status subjektu socijalne ekonomije mora eksplicitno navesti srž socijalne ekonomije.

**Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:**

Status subjekta socijalne ekonomije treba biti oduzet u slučajevima koji direktno narušavaju osnovne principe socijalne ekonomije, uključujući:

- prikriveni radni angažman kroz volonterske ili „rehabilitacione“ modele koji zamjenjuju stvarni radni odnos,
- nepoštovanje prava osoba s invaliditetom i drugih marginalizovanih grupa.

**ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što je članom 14 Nacrta zakona predviđeno da, između ostalog, Ministarstvo oduzima status subjektu socijalne ekonomije i ako zloupotrebljava taj status radi sticanja protivpravne koristi i ako postupa suprotno važećim propisima. Ovakva formulacija je široko postavljena i omogućava oduzimanje statusa i u slučajevima koji su, kao primjeri, dati u Primjedbi / Predlogu / Sugestiji 7. Ovaj pristup je namjerno korišćen upravo iz razloga kako se ne bi desilo da se, navođenjem konkretnih primjera kršenja propisa, previdi neko kršenje i time Ministarstvo ostane uskraćeno za mogućnost oduzimanja statusa. Smisao odredbi člana 14 jeste upravo takav da subjekti socijalne ekonomije postupaju na način koji podrazumijeva dosljedno poštovanje svih važećih propisa Crne Gore, što naročito dobija na značaju imajući u vidu smisao i svrhu postojanja i poslovanja subjekata socijalne ekonomije, a to je da doprinose ostvarenju kolektivnog ili opšteg interesa. Otuda svako postupanje protivno važećim propisima treba da ima za posljedicu oduzimanje statusa subjekta socijalne ekonomije (npr. kršenje propisa o radu, propisa o zabrani diskriminacije, propisa kojima se uređuju poreske obaveze).

**Primjedba / Predlog / Sugestija 8:**

Neophodno je uvesti član u prelazne i završne odredbe koji propisuje rok za harmonizaciju ostalih pravnih propisa sa odredbama ovog zakona.

**Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8:**

Uvođenje takvog člana omogućava jasnu pravnu sigurnost i sistematično usklađivanje svih relevantnih zakona i podzakonskih akata sa novim rješenjem o socijalnoj ekonomiji. Time se osigurava dosljedna primjena zakonskih normi i sprečavaju pravne praznine ili kontradiktornosti. Preporučuje se definisanje razumnog prelaznog perioda, najkasnije šest mjeseci od stupanja zakona na snagu, za prilagođavanje postojećih propisa.

**ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, jer u ovom

trenutku ne postoji potreba usklađivanja drugih propisa sa tekstom Nacrta zakona. Međutim, ističemo da će Ministarstvo, u okvirima svoje nadležnosti, a naročito imajući u vidu očekivane programe podrške iz Evropske unije, predano raditi na razvoju sektora socijalne ekonomije, što neizbježno mora dovesti do većeg stepena saradnje sa drugim resorima i dorađivanja, odnosno izmjene posebnih propisa kako bi se, sa razvojem sektora socijalne ekonomije u Crnoj Gori, obezbijedila njihova potpuna usklađenost i primjenljivost. Napominjemo da će, u postupku utvrđivanja predloga zakona od strane Vlade Crne Gore, nadležna ministarstva dati svoje mišljenje na ovaj tekst zakona. Tom prilikom očekujemo da se dodatno naglase i prepoznaju ona pitanja koja treba da budu predmet budućih analiza i usaglašavanja.

#### **Ostale primjedbe i obrazloženja:**

Iako Zakon o radu već propisuje osnovna prava zaposlenih, neophodno je jasno istaći da se ova obaveza podjednako primjenjuje i na subjekte socijalne ekonomije. Time se sprečava potencijalna zloupotreba statusa socijalnog preduzeća za isplaćivanje nižih zarada ili stvaranje neadekvatnih uslova rada, posebno za osobe s invaliditetom, te se osigurava da svi zaposleni u ovom sektoru imaju zakonski minimum garantovanog prihoda.

Dodatno, treba zabraniti prikriveni radni angažman kroz volonterske ili „rehabilitacione“ modele koji zamjenjuju stvarni radni odnos, čime socijalna ekonomija ostaje istinski inkluzivna i društveno odgovorna.

Takođe, neophodno je eksplicitno navesti da subjekti socijalne ekonomije koji zapošljavaju lica s invaliditetom imaju obavezu obezbijediti razumne adaptacije, pristupačnost i podršku u radu, u skladu sa odredbama zakona koji uređuje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Ovo osigurava zaštitu prava zaposlenih osoba s invaliditetom, doprinosi inkluzivnosti na tržištu rada i jača društvenu misiju subjekata socijalne ekonomije.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na ostale primjedbe i obrazloženja NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga ukazuje da su pravna lica kojima bude dodijeljen status subjekta socijalne ekonomije u skladu sa ovim zakonom, dužna da poštuju važeće propise Crne Gore, pa i opšte propise o radu i propise koji se odnose na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Navedena pravna lica će se, u vezi sa ovim pitanjima, pojavljivati u ulozi poslodavca, a obaveze poslodavca prema zaposlenima, nezavisno od toga o kojoj vrsti radnog angažmana je riječ i da li je zaposleni lice sa invaliditetom ili nije, jasno su propisana važećim zakonima i nisu predmet uređivanja ovog zakona. Razlog i cilj donošenja ovog zakona jeste da se omogući određenim pravnim licima da steknu status subjekta socijalne ekonomije kako bi ostvarila kolektivni ili opšti interes i kako bi svoju djelatnost usmjerila ka zadovoljavanju potreba prije svega lokalne zajednice, a naročito pojedinaca koji su na određeni način marginalizovani ili stavljeni u teži položaj u odnosu na druge. U ostvarivanju tog cilja, od subjekata socijalne ekonomije upravo se i očekuje da u punoj mjeri poštuju važeće propise, jer samo na taj način cilj mogu i da ostvare u punoj mjeri i daju doprinos zajednici (koji, opet, sami sebi postavljaju kao cilj). Podsjećamo da je i razlog za oduzimanje statusa subjekta socijalne ekonomije postupanje suprotno važećim propisima, što je dodatno naglašavanje značaja

dosljednog poštovanja prava zaposlenih kod tih subjekata (nezavisno od toga da li se radi o zaposlenim licima sa invaliditetom ili drugim kategorijama zaposlenih).

\*\*\*

Na okruglom stolu održanom 23. februara 2026. godine okupilo se 20 učesnika – predstavnici Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, drugih organa državne uprave, civilnog sektora i socijalnih partnera. Događaj je protekao u izuzetno konstruktivnoj atmosferi, uz otvoren i kvalitetan dijalog svih aktera. Posebno je istaknuta visoka organizacija i spremnost učesnika da razmjenjuju iskustva i predlažu najbolja rješenja. Okrugli sto doprinio je jačanju međusobnog povjerenja i partnerstva, te se pokazao kao primjer dobre prakse u povezivanju državnih institucija i civilnog društva. Učesnici su izrazili zadovoljstvo što je diskusija bila usmjerena na konkretne izazove i mogućnosti, naglašavajući da ovakvi susreti značajno doprinose unapređenju društvene kohezije i inkluzije.

Komentare i predloge na okruglom stolu za nacrt Zakona o socijalnoj ekonomiji dali su sljedeći prisutni:

- **Đorđo Borović**, predstavnik Unije poslodavaca Crne Gore, izrazio je posebno zadovoljstvo zbog učešća u Radnoj grupi i pohvalio cjelokupan postupak izrade nacrtu Zakona o socijalnoj ekonomiji. Istakao je da je proces vođen na kvalitetan i transparentan način, te uputio zahvalnost i pohvale Direktoratu za socijalnu ekonomiju na njihovom angažmanu i doprinosu.
- **Boris Nedović**, predstavnik nevladine organizacije "Centar sjevera" iz Bijelog Polja, ukazao je na član 7 nacrtu zakona, naglašavajući da djeca i mladi nijesu dovoljno prepoznati u tom dijelu te da bi odredbu trebalo korigovati ili dodati novi član.

#### ODGOVOR:

Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave cijene otvaranje pitanja koja se odnose na oblast djece i mladih. Na navedenu primjedbu istaknuto je da su djeca i mladi prepoznati kao važni akteri u oblasti socijalne ekonomije – oni mogu biti zaposleni u subjektima socijalne ekonomije ili sami osnovati nevladine organizacije, kooperative ili društva sa ograničenom odgovornošću koji će poslovati po principima socijale ekonomije. Naglasila je ukoliko neko postane subjekat socijalne ekonomije kroz određene programe osnaživanja i različite aktivnosti namjenjene djeci i mladima time doprinosi zaštiti i podršci ove populacije.

Zvanične predstavnice Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga sa javne rasprave cijene doprinos i uključivanje predstavnika NVO sektora i lokalnih aktera, te će i u narednim fazama procesa nastaviti da podstiču dijalog i saradnju sa svim relevantnim partnerima.

- **Nina Krgović**, predstavnica Međunarodne organizacije rada (ILO), posebno je pohvalila način na koji je izrađeno zakonsko rješenje. Istakla je da je postupak bio pravovremen, jer je dokument dostavljen ILO-u na uvid u fazi kada su oni imali mogućnost da daju

komentare. Naglasila je da su svi relevantni komentari koje je ILO smatrao važnim u tom procesu i uvršteni u tekst nacrtu zakona.

- **Anđela Bašović**, državna sekretarka Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga istakla je značaj buduće finansijske podrške kroz TA projekat IPA III, kojim će Crna Gora imati na raspolaganju značajna finansijska sredstva za podršku subjektima socijalne ekonomije. Bašović je naglasila da se ovim sredstvima otvara prostor za jačanje kapaciteta i stabilnosti socijalnih preduzeća, kooperativa i udruženja, što će doprinijeti njihovom daljem razvoju i održivosti. Posebno je ukazala na važnost uključivanja svih relevantnih aktera u proces, jer samo zajedničkim djelovanjem može doći do stvarnog napretka u ovoj oblasti.

#### **Podaci o broju i strukturi učesnika u dodatnim konsultacijama:**

Tokom trajanja dodatnih konsultacija, primjedbe, predloge i sugestije u pisanoj formi, u skladu s članom 17 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list CG“, broj 41/18), na propisanom obrascu i u predviđenom roku, a kako je i navedeno u obavještenju o dodatnim konsultacijama od 5. marta 2026. godine, dostavili su NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“.

#### **Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:**

- **NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“**

##### **Primjedba/predlog/sugestija 1:**

###### **Član 1 – Predmet zakona**

„Ovim zakonom uređuju se uslovi za razvoj socijalne ekonomije, uključujući finansijske i institucionalne mjere podrške, podsticanje zapošljavanja ranjivih grupa i razvoj društvenih inovacija, kao i uslovi za dodjelu i oduzimanje statusa subjekta socijalne ekonomije.“

###### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1:**

Ovako definisan član 1 (predmet zakona) jasno naglašava razvojnu funkciju Zakona, čime se preciznije definišu oblasti kojima se zakon bavi. Time se zakon ne svodi samo na administrativno uređivanje statusa, već dobija i razvojnu dimenziju koja je ključna za razvoj socijalnog preduzetništva.

##### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što intencija ovog zakona nije da se njime propišu uslovi za razvoj socijalne ekonomije niti konkretne mjere podrške i podsticaji već da se kreira okvir za adekvatno planiranje, uvođenje i razvoj mjera podrške i podsticaja, pa samim tim i razvoj socijalne ekonomije.

### **Primjedba/predlog/sugestija 2:**

Član 2 - „Socijalno preduzeće je pravno lice koje obavlja ekonomsku djelatnost sa primarnim ciljem ostvarivanja društvene koristi, pri čemu većinu ostvarene dobiti reinvestira u ostvarivanje svoje društvene misije.“

### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2:**

Predložena definicija u nacrtu Zakona je široko postavljena i ostavlja veliki prostor za različita tumačenja, zbog čega se ne pravi jasna razlika između socijalne ekonomije i socijalnog preduzeća. Jasnije definisanje ovog pojma doprinijelo bi pravnoj sigurnosti i jasnijoj primjeni zakona u praksi.

### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što predmet uređivanja ovog zakona nije socijalno preduzetništvo, već socijalna ekonomija kao značajno širi koncept koji pretpostavlja uključenost više subjekata, a ne samo privrednih društava. Upravo iz tog razloga, u Nacrtu zakona koristi se određenje „subjekti socijalne ekonomije“.

### **Primjedba/predlog/sugestija 3:**

Član 6 - Predlažemo da se u nabrojanju jasno definišu integralni nazivi zakona na osnovu kojih se određeni subjekti mogu prepoznati kao subjekti socijalne ekonomije, na primjer: „Zakon o nevladinim organizacijama“, „Zakon o privrednim društvima“, „Zakon o zadrugama“ i drugi relevantni propisi.

### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3:**

U sadašnjoj formulaciji korisnik Zakona može steći utisak da su navedeni subjekti jedini pravni oblici koji mogu dobiti status socijalnog preduzeća, čime se ograničava mogućnost prepoznavanja drugih potencijalnih subjekata socijalne ekonomije u okviru postojećih zakonskih okvira.

### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što je opredjeljenje Ministarstva da status subjekta socijalne ekonomije mogu da dobiju samo pravna lica taksativno navedena u članu 6 stav 1 Nacrta zakona, što znači da odredba ne smije ni biti shvaćena na način da taj krug subjekata može biti širi. Dodatno, nije potrebno navoditi tačne nazive zakona na osnovu kojih se osnivaju ti subjekti, jer su ti propisi u dovoljnoj mjeri prepoznatljivi subjektima koji imaju namjeru da svoje poslovanje organizuju na

neki od predviđenih načina. Konačno, prema pravilima pisanja propisa, ne savjetuje se navođenje konkretnih naziva zakona budući da su podložni čestim izmjenama.

#### **Primjedba/predlog/sugestija 4:**

Komentar na član 7: Smatramo da je potrebno jasno propisati da jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO) ne može imati status socijalnog preduzeća.

#### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4:**

Socijalna ekonomija se zasniva na principima participativnog i demokratskog upravljanja, dok jednočlano društvo ne može obezbijediti takav model upravljanja niti uključivanje različitih zainteresovanih strana u proces donošenja odluka.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti treba prihvatiti, pa će odredba člana 6 stav 1 u dijelu koji se odnosi na društvo s ograničenom odgovornošću biti dorađena na način da se jasno vidi da jednočlano društvo ne može dobiti status subjekta socijalne ekonomije.

#### **Primjedba/predlog/sugestija 5:**

Komentar na član 12: U članu 12 potrebno je jasnije definisati uslove pod kojima subjekti socijalne ekonomije mogu ostvarivati saradnju ili se udruživati sa drugim privrednim subjektima.

#### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije:**

Preciznije definisanje ovih uslova je važno kako bi se spriječile moguće zloupotrebe statusa socijalnog preduzeća, ali i omogućila transparentna i legitimna saradnja sa drugim akterima na tržištu.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „Centar za preduzetništvo“, NVU „Klub kulture“ i UOSI „Elipsa“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, iz razloga što bi se na taj način ograničila sloboda udruživanja sa ciljem ostvarivanja društvene misije, što po ocjeni Ministarstva nije prihvatljivo. Pri tome, ističemo da su subjekti socijalne ekonomije, u ostvarivanju ove slobode udruživanja, već obavezni da poštuju važeće zakone i postojeća ograničenja, a zloupotreba statusa subjekta socijalne ekonomije kao posljedicu nosi oduzimanje tog statusa (što je takođe uređeno ovim Nacrtom zakona). Dodatno, praćenjem društvenog uticaja kroz izvještavanje subjekata socijalne ekonomije naročito će se obraćati pažnja na način ostvarivanja principa transparentnosti.

#### **Primjedba/predlog/sugestija 6:**

Komentar na član 13: U stavu 4 člana 13 predlažemo sljedeću formulaciju:

„Sadržaj izvještaja o društvenom uticaju subjekta socijalne ekonomije propisuje Ministarstvo u skladu sa međunarodnim standardima za mjerenje društvenog uticaja (SROI – Social Return on Investment ili SIMF – Social Impact Measurement Framework).“

#### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6:**

Ovakva formulacija upućuje osnivače i subjekte socijalne ekonomije na međunarodno priznate standarde mjerenja društvenog uticaja, čime se doprinosi većoj transparentnosti, kvalitetnijem izvještavanju i boljem razumijevanju društvene vrijednosti koju stvaraju socijalna preduzeća.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „**Centar za preduzetništvo**“, NVU „**Klub kulture**“ i UOSI „**Elipsa**“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti ne treba prihvatiti, u smislu da ne treba navoditi predložene standarde jer bi to značilo ograničavanje samo na njih. Svakako, namjera Ministarstva jeste da sadržinu izvještaja propiše u skladu sa metodologijom koja je relevantna na nivou Evropske unije.

#### **Primjedba/predlog/sugestija 7:**

Komentar na član 16: Predlažemo da se u stavu 2 ovog člana eksplicitno navede da najmanje 30% članova Savjeta moraju biti predstavnici sektora socijalne ekonomije. Takođe predlažemo da stav 3 glasi:

„Aktom o obrazovanju Savjeta uređuju se bliži sastav, način rada, kriterijumi za izbor članova i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.“

#### **Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7:**

Socijalna ekonomija je sektor koji primarno razvijaju organizacije civilnog društva i socijalna preduzeća, dok predloženi sastav Savjeta dominantno čine predstavnici državnih institucija. Iz tog razloga smatramo da je neophodno povećati učešće predstavnika sektora socijalne ekonomije, kako bi Savjet imao veći stepen stručnosti, legitimnosti i razumijevanja realnih potreba ovog sektora. Takođe je izuzetno važno da članovi Savjeta imaju relevantne reference i znanja iz oblasti socijalne ekonomije i socijalnog preduzetništva, uključujući i odgovarajuća pravna i razvojna znanja, kako bi se izbjegla mogućnost da članstvo u Savjetu bude samo formalno, bez stvarnog doprinosa razvoju sektora.

#### **ODGOVOR:**

U odnosu na dostavljeni predlog NVO „**Centar za preduzetništvo**“, NVU „**Klub kulture**“ i UOSI „**Elipsa**“, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je zauzelo stav da isti treba djelimično prihvatiti, na način da se u sastav Savjeta uključe predstavnici subjekata socijalne ekonomije. Međutim, imajući u vidu da u ovom trenutku nemamo nijednog subjekta socijalne ekonomije, osim subjekata koji posluju po principima socijalne ekonomije, u ovom trenutku nije moguće predvidjeti konkretan broj niti procenat članova Savjeta na predloženi način. Ovom prilikom ukazujemo da je Ministarstvo dobilo više primjedbi u odnosu na sastav Savjeta i da će te primjedbe biti uvažene jer se odnose na uključivanje predstavnika subjekata socijalne ekonomije.

**Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja:** Podgorica, 30. mart 2026. godine

**Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrtu zakona, odnosno strategije:** Direktorat za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom



**MINISTARKA**  
**Naida Nišić**

*Nišić* *adu*